

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)". Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa 2201623	Queja 2201623
Queixa d'ofici núm. 14-2022	Queja de oficio núm. 14-2022
Matèria Educació	Materia Educación
Assumpte Presumpta inactivitat normativa de l'administració autonòmica, retribucions (sexennis i triennis docents en pràctica)	Asunto Presunta inactividad normativa de la administración autonómica, retribuciones (sexenios y trienios docentes en práctica)
Actuació Resolució d'inici d'investigació	Actuación Resolución de Inicio de Investigación
Organisme Conselleria d'Educació, Cultura i Esport	Organismo Conselleria de Educación, Cultura y Deporte

Hble. Sra. Consellera,

S'ha registrat en aquesta institució un nombre important de queixes presentades per funcionaris docents en pràctiques a qui la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport no reconeix, i per tant no abona, ni els triennis (retribució bàsica), ni el complement retributiu relacionat amb la formació permanent del professorat i la realització d'altres activitats per a la millora de la qualitat de l'ensenyament per períodes de sis anys de serveis en la funció pública docent, conegut com a sexenni, que ja tenien reconeguts durant la seua condició de funcionaris interins. Per tant, quan superen el procés selectiu perceben una retribució inferior a la que tenien reconeguda com a funcionaris interins.

L'Administració educativa, davant de reclamacions presentades sobre els mateixos motius, resol que la inexistència de desenvolupament reglamentari impedeix el reconeixement dels complements referits durant el temps de pràctiques.

Cal assenyalar que ni la Llei 10/2010, de 9 de juliol, d'ordenació i gestió de la funció pública valenciana, durant més dels seus 11 anys de vigència, ni la vigent Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la funció pública valenciana, han sigut desenvolupades reglamentàriament en el sentit de reconèixer aquests complements.

Davant del que s'ha exposat, la inactivitat reglamentària que es prolonga en el període que va de 2010 a 2022, en la data d'aquesta queixa d'ofici, determina l'incompliment d'una obligació normativa per part del Consell en un aspecte relacionat amb el dret dels empleats públics: el dret del funcionariat en pràctiques a percebre les retribucions que ja tenia reconegudes com a funcionariat interí.

Hble. Sra. Consellera:

Se ha registrado en esta institución un número importante de quejas presentadas por funcionarios docentes en prácticas a los que la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte no reconoce, y por tanto no abona, ni los trienios (retribución básica) y ni el complemento retributivo relacionado con la formación permanente del profesorado y la realización de otras actividades para la mejora de la calidad de la enseñanza por periodos de seis años de servicios en la función pública docente, conocido como sexenio, que ya tenían reconocidos durante su condición de funcionarios interinos. Por tanto, cuando superan el proceso selectivo perciben una retribución inferior a la que tenían reconocida como funcionarios interinos.

La administración educativa ante reclamaciones presentadas sobre los mismos motivos resuelve que la inexistencia de desarrollo reglamentario impide el reconocimiento de los referidos complementos durante el tiempo de prácticas.

Cabe señalar que ni la Ley 10/2010 de 9 de julio de ordenación y gestión de la Función Pública Valenciana durante más de sus 11 años de vigencia, ni la vigente Ley 4/2021 de 16 de abril, de la Función pública valenciana han sido desarrolladas reglamentariamente reconociendo los referidos complementos.

Ante lo expuesto la inactividad reglamentaria que se prolonga en el periodo que va de 2010 a 2022, a la fecha de esta queja de oficio, determina el incumplimiento de una obligación normativa por parte del Consell en un aspecto relacionado con el derecho de los empleados públicos, el derecho de los funcionarios en prácticas a percibir las retribuciones que ya tenían reconocidas como funcionarios interinos.

Aquesta discriminació retributiva del personal docent en pràctiques respecte del personal funcionari de carrera o interí implica una vulneració del dret a la igualtat, prevista en l'art 14 en relació amb l'article 93 de la Constitució Espanyola, en aplicació de la Directiva 1999/70/CE, de 28 de juny, sobre l'Acord marc de la CES, la UNICE i el CEEP de treball de durada determinada.

El principi d'igualtat retributiva és, per definició, un principi relatiu o relacional. És a dir, el dret d'igualtat no és sinó el dret a ser tractat en els mateixos termes que qui es troba en una situació jurídica equivalent i, per tant, és un dret el pressupòsit del qual és sempre el contrast, la comparació certa. Cal portar situacions subjectives, que pretenguen ser comparades, i, que siguin efectivament homogènies, equiparables i, per tant, exclouen termes de comparació arbitraris o capritxosos o artificials. Només a partir d'aquests pressupòsits: diferència en la norma/tracte i terme de comparació es podrà entrar a determinar si el tractament diferent és lícit constitucionalment o no.

Per a mesurar la legitimitat de la diferència de tracte en matèria salarial no es pot prendre en consideració un altre element que no siga el treball efectivament prestat, i la concurrència en aquest de circumstàncies acreditades objectivament. Només l'efectiva diferència entre els treballs prestats, valorada de forma no discriminatòria, permetrà diferenciar a efectes retributius, tal com es desprèn de l'essencial vinculació entre el salari i el treball, del qual aquell resulta ser la contraprestació (STC 31/1984).

Són conegudes sentències dictades per jutjats de l'ordre contenciós administratiu, en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana, que reconeixen de manera individual els complements referits a aquells docents en pràctiques que interposen les demandes corresponents després d'esgotar la via administrativa, i que la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport executa, com no pot ser d'una altra manera, en compliment de l'article 118 de la Constitució Espanyola.

De conformitat amb l'art 1 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana es configura, d'acord amb l'Estatut d'Autonomia, com a alt comissionat de les Corts Valencianes, designat per aquestes per a vetlar per la defensa dels drets i de les llibertats reconeguts en el títol I de la Constitució Espanyola, el títol II de l'Estatut d'Autonomia i les normes de desenvolupament corresponents, els instruments internacionals de protecció dels drets humans i la Carta de Drets Socials de la Comunitat Valenciana.

Esta discriminación retributiva del personal docente en prácticas respecto del personal funcionario de carrera o interino, supone una vulneración del derecho a la igualdad prevista en el art 14 en relación con el artículo 93 de la Constitución española, en aplicación de la Directiva 1999/70/CE, de 28 de junio, sobre el Acuerdo marco de la CES, la UNICE y el CEEP de trabajo de duración determinada.

El principio de igualdad retributiva es, por definición, un principio relativo o relacional. Es decir, el derecho de igualdad no es sino el derecho a ser tratado en los mismos términos que quien se encuentra en una situación jurídica equivalente, y, por tanto, es un derecho cuyo presupuesto es siempre el contraste, la comparación cierta. Ha de traerse situaciones subjetivas, que pretendan ser comparadas, y, que sean efectivamente homogéneas, equiparables, excluyendo, por tanto, términos de comparación arbitrarios o caprichoso o artificiales. Solo a partir de estos presupuestos: diferencia en la norma/trato y termino de comparación podrá entrarse a determinar si es lícito constitucionalmente o no el distinto tratamiento.

Para calibrar la legitimidad de la diferencia de trato en materia salarial, no puede tomarse en consideración otro elemento que no sea el trabajo efectivamente prestado, y la concurrència en él de circunstancias objetivamente acreditadas. Sólo la efectiva diferencia entre los trabajos prestados, valorados de forma no discriminatoria, permitirá diferenciar a efectos retributivos, como se desprende de la esencial vinculación entre el salario y el trabajo, del que aquél resulta ser la contraprestación (STC 31/1984).

Se tiene conocimiento de sentencias dictadas por Juzgados del orden contencioso administrativo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, que reconocen de manera individual, a aquellos docentes en prácticas que interponen las oportunas demandas tras agotar la vía administrativa, los complementos referidos y que la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte ejecuta, como no puede ser de otra manera, en cumplimiento del artículo 118 de la Constitución española.

De conformidad con el art 1 de la Ley 2/2021, de 26 de marzo, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana se configura, de acuerdo con el Estatuto de Autonomía, como alto comisionado de las Corts Valencianes designado por estas para velar por la defensa de los derechos y las libertades reconocidos en el título I de la Constitución española, en el título II del Estatuto de Autonomía, así como por las normas de desarrollo correspondiente, y los instrumentos internacionales de protección de los derechos humanos y en la Carta de Derechos Sociales de la Comunitat Valenciana.

L'article 19 de la Llei conté un mandat legal exprés que ha de ser atés de manera prioritària i que obliga el Síndic a prestar una atenció especial davant de la discriminació per qualsevol de les condicions o circumstàncies personals o socials a què es refereix l'article 14 de la Constitució.

Per tot això, aquesta institució ha decidit obrir una queixa d'ofici amb la finalitat d'investigar i supervisar les actuacions de l'Administració en l'àmbit referit. En conseqüència, sol·licitem a la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport que ens remeta informe detallat i raonat sobre els fets que motiven l'obertura de la present queixa d'ofici, juntament amb la valoració de la possible afectació dels drets invocats. A aquest efecte, es concedeix el termini d'un mes per a l'emissió de l'informe.

En particular, han d'informar sobre els punts següents:

- Nombre de reclamacions presentades per funcionaris docents en pràctiques a causa de la denegació del reconeixement dels conceptes retributius triennis i sexennis.
- Nombre de demandes interposades davant de la jurisdicció contenciosa administrativa.
- Nombre de sentències condemnatòries a l'Administració autonòmica.
- Nombre de sentències en què s'absol l'Administració i es considera ajustat a dret el posicionament de denegació dels sexennis al personal docent en pràctiques.
- Motius que fonamenten la inactivitat reglamentària de l'Administració educativa i que provoquen una vulneració del dret constitucional a la igualtat.
- Contingut del projecte reglamentari que reconeix al personal funcionari docent en pràctiques els triennis i el component retributiu relacionat amb la formació permanent del professorat i la realització d'altres activitats per a la millora de la qualitat de l'ensenyament per períodes de sis anys de serveis en la funció pública docent.
- Acreditació del compliment de l'obligació legal de la inclusió en el Pla normatiu anual de la iniciativa reglamentària relativa al reconeixement al personal funcionari en pràctiques docent dels triennis i el component retributiu relacionat amb la formació permanent del professorat.
- Previsió temporal de l'aprovació del desenvolupament reglamentari de les previsions contingudes en el capítol III, títol VI, de la Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la Generalitat, de la funció pública valenciana, en concret de les referides a les retribucions dels

El artículo 19 de la ley contiene un mandato legal expreso que debe ser atendido de manera prioritaria y que obliga al Síndic a una especial atención ante la discriminación por cualquiera de las condiciones o circunstancias personales o sociales a las que se refiere el artículo 14 de la Constitución.

Por todo ello, esta institución ha decidido abrir una queja de oficio con el fin de investigar y supervisar las actuaciones de la administración en este ámbito referido. Por ello solicitamos de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte que nos remita informe detallado y razonado sobre los hechos que motivan la apertura de la presente queja de oficio, junto con la valoración de la posible afectación de los derechos invocados. A tal efecto, se concede el plazo de un mes para la emisión de estos.

En particular, deberán informar sobre los siguientes extremos:

- Número de reclamaciones presentadas por los funcionarios docentes en prácticas en relación a la denegación del reconocimiento de los conceptos retributivos trienios y sexenios.
- Número de demandas interpuestas ante la jurisdicción contenciosa administrativa.
- Número de sentencias condenatorias a la administración autonómica.
- Número sentencias en las que se absuelve a la administración dando por ajustado a derecho el posicionamiento de denegación de los sexenios al personal docente en prácticas.
- Motivos que fundamentan la inactividad reglamentaria de la Administración educativa provocando una vulneración del derecho constitucional a la igualdad.
- Contenido del proyecto reglamentario que reconoce al personal funcionario en prácticas docente los trienios y del componente retributivo relacionado con la formación permanente del profesorado y la realización de otras actividades para la mejora de la calidad de la enseñanza por periodos de seis años de servicios en la función pública docente.
- Acreditación del cumplimiento de la obligación legal de la inclusión en el Plan Normativo anual de la iniciativa reglamentaria relativa al reconocimiento al personal funcionario en prácticas docente los trienios y del componente retributivo relacionado con la formación permanente del profesorado.
- Previsión temporal de la aprobación del desarrollo reglamentario de las previsions contenidas capítulo III TÍTULO VI) de la Ley 4/2021 de 16 de abril de la Generalitat, de la Función pública valenciana, en concreto de las referidas a las retribuciones de los funcionarios

funcionaris docents en pràctiques.

- Previsió, en la norma reglamentària que siga aprovada, del reconeixement de l'efecte retroactiu del desenvolupament reglamentari de l'art 91 .1 (inclòs en el capítol III, títol VI) de la Llei 4/2021, de 16 d'abril, de la Generalitat, de la funció pública valenciana.
- Qualsevol altra informació que consideren d'interès per a proveir millor la queixa.

El termini d'un mes concedit per a l'emissió de l'informe podrà ser ampliat un altre mes pel Síndic de Greuges, amb caràcter excepcional i a instàncies d'aqueixa Administració «quan concórreguen circumstàncies justificades que així ho aconsellen en un determinat supòsit» (article 31 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges). En tot cas, aquesta ampliació haurà de sol·licitar-se abans que finalitze el termini inicialment concedit, i el Síndic resoldrà el que resulte procedent.

Si l'informe requerit no s'emet dins del termini concedit, es prosseguirà amb la investigació i, conformement amb l'art. 39.1.a de la Llei 2/2021, del Síndic, es considerarà que existeix falta de col·laboració i, amb independència que es puga adoptar qualsevol de les mesures establides en l'apartat 3 d'aquest mateix precepte, es farà constar aquesta circumstància en la resolució final com a incompliment del seu deure de col·laboració (art. 39.4).

docentes en prácticas.

- Previsión en la norma reglamentaria que sea aprobada, del reconocimiento del efecto retroactivo del desarrollo reglamentario del art 91 .1 (incluido en el capítulo III TÍTULO VI) de la Ley 4/2021 de 16 de abril de la Generalitat, de la Función pública valenciana
- Cualquier otra información que considere de interés para la mejor provisión de la queja.

El plazo de un mes concedido para la emisión del citado informe podrá ser ampliado por un mes más por el Síndic de Greuges, con carácter excepcional y a instancia de esa Administración «cuando concurren circunstancias justificadas que así lo aconsejen en un determinado supuesto» (artículo 31 de la Ley 2/2021, de 26 de marzo, del Síndic de Greuges). En todo caso, esta ampliación deberá solicitarse antes de que finalice el plazo inicialmente concedido, y el Síndic resolverá lo que resulte procedente.

Si el informe requerido no se emite dentro del plazo concedido, se proseguirá con la investigación y, conforme al art. 39.1.a de la Ley 2/2021, del Síndic, se considerará que existe falta de colaboración y, con independencia de que se pueda adoptar cualquiera de las medidas establecidas en el apartado 3 de este mismo precepto, se hará constar dicha circunstancia en la resolución final como incumplimiento de su deber de colaboración (art. 39.4).

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana